



**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Connimbricensi Academia
Sacrarum Litterarum primarii Professoris Opvs, De Virtute
Et Statu Religionis**

Qvo Quid Contineatur, Index proximus indicabit

De Obligationibus Religiosorum ex Regula, Prælatione & subiectione
regulari provenientibus, De varietate Religionum tam in genere, quàm in
specie, De Religione Societatis Iesv in particulari

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1626

III. An hæc scholasticorum approbatio siue admissio in Societatem Iesv,
verum religiosum constituat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93501](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93501)

C A P V T III.

Primum hæc scholasticorum admissio in Societatem verum religiosum constituat?

I. **R**atio dubitandi. Atio dubitandi est, quia ex hæcenus dictis, videtur manifestè colligi, hanc non esse veram professionem religionis: quia de ratione professionis est, ut sit votis solennibus omnino absolutis, & immutabilibus firmata, ut planè sentit D. Th. 2. 2. q. 88. art. 7. & 11. qui hæc ratione concludit votum solenne esse indispensabile, & fieri non posse, ut semel religiosus desinat esse religiosus. Similiter q. 184. a. 4. addit, de ratione status perfectionis esse, ut solenni voto firmatus sit: Diximus autem hanc receptionem non firmari votis absolutis, & immutabilibus; non est ergo vera professio. Verus autem status religiosus solum per veram professionem constituitur, ut tom. præced. latè ostendimus; & constat ex multis locutionibus iuris, quæ in summa continent, *habitu non facere monachum sed professorem. c. porricum. de regularib. vnde in c. religioso. de sententia excom. in 6. dicitur: Is qui religionem ingreditur religiosus censetur cum effectu non potest, donec sit tacite, vel expresse professus.* Et Sixtus V. in declaratione sui motus proprii, de illegitimis: *Quia tunc (ait) verè, & propriè religiosi esse dicuntur cum professionem emittunt.* Si ergo scholastici Societatis eam non emittunt, veri religiosi non sunt. Et confirmatur ex forma, quam in vouendo seruant, quæ habetur 5. p. Const. c. 4. in qua in primis nulla fit mentio professionis, traditionis, aut promissionis, quæ homini fiat, & simpliciter dicitur: *Voues coram sacratissima Virgine Maria, & curia sua celesti vniuersa diuina maiestatis tua paupertatem, castitatem, & obedientiam perpetuam in Societate Iesu.* Deinde verò additur: *Et promitto eandem Societatem me ingressurum.* Ergo illa votorum emissio, non est ingressus in Societatem; nam quod postea faciendum promittitur, tunc non fit; non est ergo illa vera professio religiosa. Præsertim, quia statim additur: *Omnia intelligendo iuxta ipsius Societatis constitutionis.* At verò in eisdem Constitutionibus declaratum est, illa vota non emitti in manibus alicuius, sed soli Deo fieri, ut patet in eodem cap. 4. §. 3. cum declaratione in lit. D. in qua additur, neminem illa vota admittit; ergo non potest illa esse vera professio religiosa; nam hæc consistere non potest, nisi in manibus alicuius hominis fiat. Circa hoc punctum nonnulli moderni Theologi, totis viribus conati sunt suadere, per hæc vota non constitui religiosum statum. Quorum fundamentum sufficenter tactum est in ratione dubitandi. Maxime enim nititur in communi vsu aliarum religionum, quem putant fuisse vnicum, ac perpetuum in Ecclesia: Ex quo volunt deducere non posse fieri, etiam per potestatem Summi Pontificis, ut aliquis sit verus religiosus cum huiusmodi tantum votis.

II. **N**ihilominus dicendum est per hanc receptionem, & votorum emissionem, personam constitui in vero, ac proprio religioso statu. Quam assertionem ita certè existimo, ut sine magna temeritate, & errore negari non possit. Nam ex professo dehnita, declarata, & probata est à Greg. XIII. prius in bulla anni 1582. quæ incipit, *Quanto fructus.* Et postea vberius contra aliquos falsos interpretes, vel potius impugnatores Pontificiæ doctrinæ, in Constitutione, *sciende Domino.* ann. 1584. In quibus sæpius docet, eos, qui in Societate IESV, tria substantialia vota emisissent, verè, ac propriè religiosos esse, etiam si illa vota simplicia sint, & non solennia. Vbi ante omnia expendenda est illa particula, *verè, ac propriè.* nam ex illa in primis colligitur esse in huiusmodi personis, quod quid ad substantiam, & essentiam.

Franc. Suar. de statu relig. Tom. IV.

tiā religiosi status pertinet: nulla enim res dici potest, verè, & propriè talis, v.g. homo, aut equus, nisi habeat veram substantiam & essentiam hominis, vel equi, & è conuerso eo ipso, quod de fide credimus Christum fuisse verè, ac propriè hominem, eadem certitudine credimus habere totum id quod est de essentia hominis.

Deinde ex vi eorundem verborum, excluduntur plures falsæ interpretationes, quæ Pontificis sensum potius euertunt, quàm exponunt. Prima est, hoc fuisse speciale priuilegium Pontificis, atque ita huiusmodi personas posse vocari religiosas ex priuilegio, vel dispensatione, non quia in se habeant essentielle vinculum in quo substantia status religiosi consistat. Hæc autem fuga in primis repugnat proprietati, & veritati illarum particularum, *verè, ac propriè,* præsertim cum ad maiorem declarationem, & ad tollendam omnem tergiversationem, in vtraque constitutione addat Pontifex, hos scholares sic approbatos in Societate, *esse verè, ac propriè religiosos, non secus atque ipsos, tum Societatis, tum quorumvis aliorum regularium ordinum professos,* quod verum esse non posset, nisi essentia status religiosi æque in illis esset, licet fortasse in aliqua accidentali perfectione inferiores sint. Deinde repugnantiam inuoluit illa expositio contra synceram veritatem; quia vel per illud priuilegium verè conceditur tali personæ, ut ad proprium, & substantialem statum religiosum admittatur, vel non? si hoc non tribuitur, quomodo potest verè, ac propriè religiosi nomen illi concedi? aut quod priuilegium potest efficere, ut salua veritate, & proprietate, persona habeat titulum sine re, & maxime cum illa comparatione, *non secus atque ipsos, &c.* Si autem illud prius concedatur, parum nostra refert; quod aliquis vtatur illo nomine priuilegij, si ita appelletur, solum quia beneficio, & institutione Romani Pontificis talis modus religiosi status firmatus, & approbatus est. Quia verò calūniatores illa voce priuilegij vtuntur, ad diminuendam rei veritatem, & proprietatem, & significandum hos non esse religiosos simpliciter, sed secundum quid, ideo talem loquendi modum reiciendum, & omnino vitandum censemus. Si enim priori sensu loquerentur, dicere possent omnes professos esse religiosos ex priuilegio, quia sine beneficio Pontificis, id est, sine eius institutione, & approbatione, in nulla religione esset verus, ac proprius religiosus status. At verò hæc approbatio omnino improprie priuilegium appellabitur, cum per se non sit aliquid contra legem, aut commune ius.

Dicere verò potest aliquis, religiosum statum, qui per veram, & solennem professionem assumitur, esse proprium & verum ex diuino iure: hanc autem, qui per hæc vota Societatis assumitur, esse quidem verum, & proprium, tamen solum ex iure positiuo; & hoc sensu esse ex priuilegio Pontificis, quia ab ipso non tantum approbatus, sed etiam inuentus, & institutus est. In quo differt à priori, qui solam declarationem approbatuam requirit. Et hoc modo non repugnat esse statum aliquem vere religiosum, & positiuo iure introductum, quamuis sit alius status religiosus iure diuino institutus, sicut in materia de simonia dicitur esse quædam simonia iure diuino prohibita, alia iure humano, vel sicut aliqui putarunt, quædam sacramenta esse ab Ecclesia instituta, alia à Christo, quod licet de facto sit prorsus falsum, de possibili non repugnat.

Ad hanc autem euasione respondemus in primis, si hic status religiosus tam verus & proprius esse conceditur, sicut quilibet alius, quantum attinet ad substantiam, & essentiam talis status, sic parum referre ad rem de qua agimus, illi tribuere institutionem diuinam, aut humanam, quia hic non agimus de origine huius status, sed de veritate eius.

Nu 2 Si

III.

Prima aduersariorum interpretatio ad dicta verba excluditur primo.

Excluditur secundo.

IV.

Secunda interpretatio.

V.

Reiciuntur primo.

Relucitur
secundo.

Relucitur
tercio.

VI.
Tertia in-
terpretatio.

Expugnatur
primo.

Secundo.

Si autem propter illam humanam institutionem, censetur in aliquo deficere à veritate, & proprietate religiosi status, sic distinctio illa repugnat verbis Pontificis, & impugnanda est quoad hanc partem, eodem modo quò præcedens. Deinde verò addo, distinctionem illam falso niti fundamento, & gratias esse confectam, atque ex alia parte repugnantem doctrinæ eiusdem Pontificis, ut patet ex illis verbis prædictæ constitutionis, *ascende. scilicet Domino. Non consideramus vota solennitatem solæ Ecclesiæ institutione inueniri esse, itaque huiusmodi Societates votis tametsi simplicia, ut substantia religionis vota, ab hac sede fuisse admitti.* Vbi in virtute sic Pontifex argumentatur: Ecclesiæ induxit solennitatem in votis religiosorum; ergo etiā potest sine tali solennitate statum religiosum approbare, seu instituire; ergo ex sententia Pontificis hic status utroque modo factus est ex Ecclesiæ constitutione, nulla ergo est illa differentia. Et declaratur amplius in hunc modum. Quia vel est sermo de statu religioso præcise, ac secūdm se, prout à Christo Domino fuit traditus: & sic tam verè, ac propriè saluatur hic status in hoc gradu Societatis, sicut in quibuslibet aliis personis religiosis; hoc est enim quod apertè supponit Pontifex in citatis verbis; ergo quoad hoc nulla est differentia, sed quilibet ex his statibus est ex diuino iure. Velloquimur de statu religioso determinato ad hunc, vel illum modum votorum; & sic vterque status est ex Ecclesiæ determinatione, & institutione, ut idem Pontifex docet in verbis proxime citatis, & in tom. superiori latè à nobis ostensum est ex antiqua Ecclesiæ historia, adiuncta etiam ratione, & autoritate Bonifacii in c. vnico, de voto in 6.

Hic verò non obstantibus, aliqui, quos etiam refert Enriq. vt in l. 6. initio c. 3. citabimus, tergierant dicentes, religionem Societatis non esse veram religionem, ac propriam, nisi quatenus in ea sit vera professio per vota solennia, & cōsequenter admissionem hanc scholarium approbatorum per se non sufficere ad constituendum statum religiosum verum, ac proprium; quamuis prout in Societate sit sufficiat ad denominandū hominē verè, ac propriè religiosum, quia sit in ordine ad consummandum talem statum in tali religione; & quia aliquo modo vnit personam Societati, quæ absolute, & simpliciter vera religio est, ratione gradus professorum, qui si in ea deesset, nulla alia eius vota, vel receptio (iuxta horum sententiam) sufficeret ad verum statum religiosum constituendum: veruntamen non minus facile ostendi potest hanc etiam fugam esse contrariam intentioni, & verbis Pontificis. Primo ex vi earundem particularum, *vere ac propriè*, quæ stare non possunt, si veritas, ac proprietas status religiosi in toto corpore Societatis, solum esset ratione gradus professorum: sic enim reliqui non haberent in se, & intrinsecè substantialem formam (vt sic dicā) constituentem verum, ac proprium religiosum; ergo solum dicerentur religiosi per denominationem extrinsecam, & analogiam, quatenus coniuncti sunt cum veris religiosis, & eos imitantur, vel ad eorum statum tendunt; quod satis esse non potest, vt dicantur verè, ac propriè religiosi. Quod secundo maxime confirmat comparatio illa; *non secus atque ipsos professos, &c.* Nam per illam vterque gradus per se spectatus cum alio confertur, & æquè verè ac propriè dicitur esse talis; ergo gradus scholarium non dicitur religiosus verè, ac propriè, propter coniunctionem, & tendentiam ad gradum professorum; sed per se propter vnionem, quam habet per vota sic in religione admitti. Eo vel maxime, quod coadiutores formati Societatis non vltra tendunt ad gradum professorum, sed ibi sistunt, tãquam in vltimo termino suo; ergo non possunt dici religiosi, cum non tendant ad gradum professorum. Neque

etiam solum quia in eadem congregatione cum illis versantur, hoc enim satis esse non potest ad verum religiosum constituendum, nisi illa vnio, quæ cum illis coniuncti sunt, eos in vero statu perfectionis constituat; nam si non sunt in vero statu quærendæ perfectionis, quomodo erunt in statu religionis? quod si non sunt in statu religionis, quomodo sunt verè, ac propriè religiosi? Oportet ergo vt talis receptio, & vnio per se sufficiat ad talem statum. Ergo eadem ratione dicendum idem est de vnione scholarium nam quoad substantiam, & modum votorum eiusdem rationis est.

Vnde etiam addo, licet in Societate nulla fieret professio solennis, sed instituta solum esset cum ceteris gradibus, quod autoritate Pontificis non potuisset, & illam futurā fuisse veram religionem, & eius vota emittentes, æquè futuros fuisse verè, ac propriè religiosos, ac nunc sunt approbati scholares, vel formati coadiutores. Quia vota, & receptio essent eiusdem rationis; & quoad hoc alter gradus professorum solum se habet cōcomitanter. Atque hoc totum apertè confirmant verba, quibus Pontifex, & rationem suæ definitionis, & occasionem contrarij erroris declarat. Nam quoad primum, inquit, emittentes hæc vota in statu religionis verè constituti, quippe qui per ea ipsa Societati deducant, atque actu tradunt, sequē diuino iuramento in ea mancipant. Vbi non sumit rationem ex concomitantia alterius gradus, vel tendentiæ ad illum: sed ex intrinsecò vinculo, & quali forma personarū, sic vuentium. Quam rationem paulò inferius à num. 3. latius explicabimus. Quoad secundum verò, *comemoratam auctoritatem* contradicentium reprehendisset, subdit, *Omnia ex aliorum regularium ordinum constitutionibus rationibus formis, & statutis inueniuntur, Societatis institutum, peculiare constitutum; ac vim votorum simplicium illius, in eadem Societatis religione probatam admissum, penitus ignorantes, ac nonnulla iure antiquo, quæ post illud, successu temporis, huius sedis auctoritate, approbatione, & cōfirmatione, ac peculiaribus privilegiis sancita, & robore auctoritate dignoscuntur, perperam interpretantes, conuellerunt.* Non est ergo dubium quin Pontifex docere, ac declarare voluerit, per hanc receptionem & approbationem talium votorum intrinsecè, ac propriè constitui personam in statu religioso, & ideo sæpe vocat illa vota *vere substantialem religionis*; dicitque per Sedem Apostolicam admitti in Societate, tanquam in religione per eam approbata. Ac tandem concludit, *Decretum hanc solum esse, qui in coadiutorum formatorum gradus admittuntur, sed etiam omnes qui in ipsa Societate admitti, ita vota prædicta, tametsi simplicia emiserint, vere ac propriè religiosi esse, & esse.* Et infra addit præceptum sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, ne quis prædictam definitionē falsis, aut violentis interpretationibus, aut quouis quæsito colore impugnare audeat.

Atque ita intellexit hanc Pontificis mentem Doctor Nauar. conf. 49. de regular. quod incipit, *an si Societas vere*. vbi cum definiuisset quendam, qui se monachum fuisse, non esse verum religiosum, subdit, *Longe tamen alia ratio est eorum, qui in Societate IESV, post breuiorem probationem tria simplicia vota Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ emittunt. Hi namque cum ita veniant, ut certoque proposito, vt religiosi sint, cumque eadem more, & ratione ab eiusdem Societatis superioribus admittantur, & cum vere se obligent ad obseruantiam regularis constitutionum ipsius Societatis, eique instituti ab apostolica Sede sapientissimè approbati, aut Gregorius XIII. idem habet in commentario de regular. numero 19. vbi in hoc distinguit vota priuatim emissa à nouitio ante expletam biennij probationem ab eis votis, quæ iuxta proprium Societatis ius, post expletam probationem*

probationem in ea emittuntur; nam priora non faciunt religiosum; posteriora verò ita proprium, & verum religiosum constituunt, vt sine vicio apostasie, & poenis eius, nullus possit ex parte sua exire, aut relinquere Societatis ordinem, quamvis ex rationabili causa possit dimitti, quod dicit esse quiddam nouissimum, & admirabile concessum praesentia Societatis, & clare declaratum, & confirmatum à S. D. N.

IX. Probatur eadem conclusio ex ratione.

Ratio rationis ante ceteros iudicatur multipliciter.

Ratione ita potest hæc veritas demonstrari: Nam in hac probatione, seu receptione scholarium est vera traditio ex parte ipsorum scholarium in magnum, & totale, ac perpetuum Dei obsequium tribus substantialibus votis stabilita, & facta in religione approbata, & iuxta formam ab Ecclesia confirmatam: ergo est in tali actu quicquid necessarium est ad constituendum statum verè religiosum, & quoad hoc substantialiter, & essentialiter conuenit cum vera professione religiosa. Antecedens ex facto ipso supponendum esset potius quam probandum; quia dum hi religiosi perpetuam obedientiam cum aliis votis in Societate promittunt facis ostendunt, se ipsos Societati tradere: neque enim oportet, vt verbo tradendi, aut alio simili formaliter utatur; nam etiam in aliis religionibus antiquis professio solum fit per verbum promittendi, vt constat ex variis formis quas tom. superiori retulimus disputantes de professione religiosa. Sensus ergo verborum ex intentione operantium, & ex usu sumendus est; ac propterea Gregor. XIII. declarauit expresse: hos religiosos, per hac vota se Societati dedicare, atque actu tradere, sequi diuinos, ruitio mancipare. Deinde ab effectu, & ex constitutionibus eiusdem Societatis idem ostenditur; nam in §. p. Constitut. cap. 1. de scholasticis approbatis dicitur, modo quodam interiori in corpus Societatis coaptari, & vt membrum vnius, ac eiusdem corporis Societatis admitti. Et idem repetitur in cap. 4. §. 5. Non possunt autem fieri actu membra huius corporis, & vt talia admitti, nisi ipse scholaris se tradat, quia hæc coniunctio debet esse vtriusque voluntaria. Item per hanc vnionem acquirit Societas peculiare ius in talem personam, quale habet corpus in membrum suum; non potest autem illud acquirere, nisi alio etiam tradente, & consentiente. Atque hoc idem argumentum sumitur ex omnibus locis constitutionum, in quibus significatur hos scholares esse vera membra Societatis, vt in 2. p. Constitut. cap. 3. vbi dicuntur in corpus Societatis coaptati. Et in 4. p. cap. 3. §. 3. dicuntur admitti ad viam in Societate perpetuo ducendam, ad gloriam Dei. Et §. p. cap. 1. liter. A. dicitur Societatem in sua proprietate includere professos, coadiutores, & scholasticos approbatos. Ex his enim tribus partibus, aut membris Societatis corpus constare. Patet ergo ex parte horum religiosorum esse sufficientem traditionem, ab ipsa religione satis etiam acceptatam, vt ex hac parte nihil re vera deest ad verum religiosum statum.

X. Dicitur verò aliquis, acceptationem ex parte Societatis, non esse omnino absolutam, nec cum obligatione reciproca retinendi perpetuo in Societate personas sic approbatas, & ideo talem traditionem & acceptationem non sufficere ad religiosum statum constituendum. Sed hoc præterquam quod est contra mentem Gregorij XIII. facile potest ratione impugnari demonstrando illum modum acceptationis sufficere ad religiosum statum. Quod primò ostendi potest ex generali ratione status seruicij; nam ad illum constituendum sufficit similis traditio ex parte serui, & acceptatio ex parte Domini, quamvis Dominus nõ obliget ad perpetuo retinendum seruum sub dominio suo: cur ergo similis traditio & acceptatio non sufficiet, seruata

Franc. Suar. de statu relig. Tom. I. V.

proportione ad statum religiosum constituendum, qui est status seruicij? Præterea in superiori tomo ostensum est, non esse de ratione status, vel in genere, vel perfectionis, vt sit omnino immutabilis, sed sufficere quod habeat moralem firmitatem, & perpetuam, quantum est ex parte assumentis statum, ita vt non sua priuata, sed ad summum publica potestate, & ex rationabili causa statum mutet; sed ille modus traditionis sic admittit à religione, est sufficiens ad huiusmodi firmitatem: ergo ex hac parte est etiam sufficiens ad statum religionis. Et simili discursu ibidem ostendimus non esse necessarium ad statum religiosum, votum solemne, sed sufficere simplicia in eo gradu acceptata ab Ecclesia, tanquam substantialia religionis vota.

Atque hinc probata manet consequentia principalis rationis superius facta. Quid enim afferri potest necessarium ad religiosum statum, quod his religionis deest, cum essentialis professio illa duo tantum requirat, traditionem scilicet, & tria vota, & alioqui ostensum sit, non esse de essentia quòd talia vota sint solennia, solennitate legalis, nec quòd acceptatio traditionis sit prorsus irrevocabilis, aut ita absoluta, vt nullam conditionem includat? Sed adhuc potest responderi, ex parte votorum aliquid deesse necessarium ad statum religionis simpliciter, quale est in voto castitatis, virtus ad irritandum matrimonium prius contractum, & non consummatum: Et in voto paupertatis, vis ad reddendam personam inhabilem aut incapacem dominij, seu proprietatis, vel (quod grauius ac difficilius est) tale esse votum, vt non obliget ad relinquendum statim omne dominium, quod videtur pugnare cum illis verbis Christi Matth. 19. Si vultis perfectus, vende, & vende omnia que habes, & da pauperibus, & sequere me. Videtur etiam esse contra Innocentium III. in cap. cum ad monasterium, de statu Monach. vbi sic inquit. Nec est iuste Abbas quod super habenda proprietate possit cum aliquo monacho dispensare, quia abdicatio proprietatis sicut & custodia castitatis adeo est annexa regula Monachali, vt contra eam nec Summus Pontifex possit licentiam indulgere. Nam ex his verbis constat proprietatem, & dominium omnino pugnare cum religioso statu.

Sed de his votis particularibus, & perfectione eorum ex parte materiae, dicturi sumus lib. sequenti. Nunc ergo ad priorem partem de voto castitatis responderetur, aut illam vim dirimendi matrimonium ratum præcedens, non esse de intrinseca ratione status religiosi, aut huic voto inesse: quid autem horum verius sit, eodem lib. cap. 2. dicemus. Quod verò attinet ad votum paupertatis, multò certius est, non esse necessarium, quod reddat personam incapacem dominij, vt possit esse votum substantiale religionis, quia hoc non ad substantiam, vel ad materiam, sed ad solennitatem illius voti pertinet. Quod verò ad alteram partem spectat, responderetur, paupertatem non consistere in indiuisibili, vt sic dicam; sicut nec obedientiam; ideoque non esse æqualem in omnibus religionibus, sed in vnaquaque promitti, & seruari iuxta propriam regulam ab Ecclesia approbatam. Vnde certum esse debet illam paupertatem, quam Ecclesia approbavit, vt sufficientem ad religiosum statum, sufficere secundum generalem rationem eius, atque adeo secundum aliquam speciem illius status: talis autem est paupertas, quæ per hoc votum promittitur; nam est vera abdicatio rerum omnium temporalium, quoad liberum usum earum, solumque illum concedit, dependenter ab alterius arbitrio. Et eodem modo, licet non statim necessario auferat dominium, tollit nihilominus liberam facultatem retinendi illud, eoque vtendi absq.

Nn 3 supe-

XI. Suadetur id consequentia principalis rationis in §. 9.

Aduersarij vnum replicat.

XII. Remouetur.

superioris arbitrio, & ideo dominum illud, quali materialiter ibi manet, seu de facto, & non de iure, ac vi ipsius voti, nihilque proinde statui perfectionis obstat. Sicut vinculum matrimonij, quod manet in coniugato, qui ex legitimo consensu coniugis post consummatum matrimonium professus est, nihil obstat statui perfectionis, quia veluti materialiter tantum, & non ex vi assumpti ibi manet, neque aliquem usum postulat, qui perfectionis statum impediatur. Neque verba Innocentij obstant, quia non loquitur de statu religionis in communi, sed in particulari, de monachatu, de cuius speciali ratione est ille modus paupertatis, imo etiam est de ratione voti solennis paupertatis, non tamen propterea necessarium est, ut sit declaratione status religiosi in genere, vel cuiuscunque speciei eius, possunt enim varij status religiosi, quasi distincte differre in propriis conditionibus aliquo modo essentialibus, ut aperte supponit Concil. Trident. sess. 25. cap. 1. de regul. cum omnibus regularibus precipit, ut fideliter obseruent, quae ad suae professionis perfectionem, ut obedientiam, paupertatem, & castitatem, ac si quae alia sunt alicuius regulae, & ordinis peculiaria vota, & praecipua, ad eorum respectum essentiam, necnon ad communem victum, & vestitum pertinentia. Sed de hac paupertate, & difficultate iterum lib. sequenti a cap. 4. quaestionem propriam instituemus.

CAPUT IV.

Deducuntur aliquot corollaria ex praecedente doctrina.

Primum corollarium.

I. EX dictis in superiori capite, antequam eius rationi dubitandi satisfaciamus, (quod capite sequenti praestabimus) inferitur, assertiones ibi positae quibus statuimus scholasticos Societatis per vota tantum simplicia in ea incorporatos, esse vere ac propriè religiosos, non solum cepisse habere veritatem à tempore dictarum constitutionum Greg. XIII. sed antea, scilicet ab initio approbationis Societatis, ex quo talia vota coeperunt in ea fieri, tanquam in religione approbata, & admitti Apostolica auctoritate. Probatur, quia decreta illa Gregorij quoad hanc partem, non sunt factiva (ut sic dicam) seu constitutiva, sed declarativa; quae autem huiusmodi sunt, non tantum in praesens, vel futurum tempus, sed etiam in praeteritum extenduntur, iuxta communem sententiam quam referunt & sequuntur Felin. in cap. vlt. de constit. Sylu. verb. *Lex* q. 23. & Nauar. comment. 4. de regular. num. 43. Antecedens probatur primò, quia Gregorius in suis constitutionibus nihil adiunxit huic statui, quod ad statum religionis simpliciter necessarium esset. Nam licet in posteriori constitutione, *Ascendite Dominum*, specialiter addiderit, ut emittentes haec vota, illis duranti in inhabiles sint ad matrimonium contrahendum, & quoad hanc partem constitutio fuerit dispositiva, & non declarativa, quae praeteritum tempus non comprehendit iuxta c. 2. de Constit. Nihilominus iam antea idem Pontifex in bulla, *Quanto fructuosius*, declarauerat per illa tria vota constitui statum verè religiosum, & consequenter supposuerat illam inhabilitatem, quae tunc non erat, non esse de substantia status religiosi, licet postea ob quandam maiorem decentiam, & ad occurrendum incommodis, quae experientia docere potuit, adiuncta fuit.

II. Secundo idem probatur ex verbis eiusdem Pon-

tificis. Nam in priori bulla, *Quanto fructuosius*, post approbationem instituti motu proprio, & ex certa scientia, & à plenitudine potestatis factam, subdit. *Ad hac dictam Societatem firmo nostri declarationis subsidio communitate volentes, statuimus, atque etiam decernimus, non modo eos, qui in coadiutorum formatum, siue spirituale, siue temporale gradum, & ministeria admittuntur, sed etiam alios omnes, quoscuque, qui in ipsa Societate admitti biennio probationis peracta tria praedicta vota, tametsi simplicia emiserim, emittentque in futurum verè, & propriè religiosos fuisse, & esse, &c.* Vbi ponderanda sunt illa verba, *Firmo nostra declarationis subsidio*, quae satis ostendunt illam constitutionem, magis esse declaratiuam, quam constitutiuam. Vnde quod postea dicitur, *statuimus, & decernimus*, magis de statuto confirmante, quam de nouo aliquo constituyente, intelligendum est, seu de statuto praecipiente, ut talis declaratio tanquam vera, & certa teneatur, ut ibi statim praecipitur. Denique illa verba *esse & fuisse*, satis conuincunt illam legem esse declarationem, alioquin non potuisset in praeteritum ferri. Vnde alia constitutione, *Ascendite Dominum*, refertur Gregorius illam priorem, vocat illam declarationem, decretum, praecipuum, & interdictum suum. Et inferius similiter subdit. *Statuimus, atque decernimus tria vota huiusmodi esse simplicia ex huius sedis institutione, ac nostra etiam declaratione, & confirmatione, esse verè & simpliciter religiosa vota, & in dicta Societate tanquam in religione approbata per sedem eandem fuisse admissa, & esse.* Vbi attente considerandum est, institutionem sedis, declarationem autem sibi Gregorius tribuere, quia ipse re vera non instituit, neque primum probauit hunc modum religiosi status, sed praedecessores eius rem ipsam instituerunt. Ipse autem expresse declarauit, quod in re illa iam constituta continebatur.

Quod tertio ostendi potest ex bullis & confirmationibus priorum Pontificum. Nam Paul. III. in secunda bulla confirmationis auctoritate Apostolica concedit, ut per huiusmodi vota per se ipsos in Societatem admitti, & Societati aggregari. Et in bulla 4. prohibet huiusmodi scholares transire ad aliam religionem excepto Carthusienium ordinem, imò eos inhabiles ad quamcunque aliam professionem faciunt Pius IV. & Pius V. in bulla anni 1565. quae incipit, *Aequum reputamus*, quae à priori edita, & à posteriori publicata, & confirmata fuit. Nunquam autem Pontifices prohiberent his personis transitum ad religiosum statum, nisi eos veros, ac perfectos religiosos esse supponerent: & ita in praedicta bulla saepe eos religiosos appellant. Et è contrario apostatas vocant, & tanquam desertores status religiosi puniunt eos, qui post haec vota sine licentia superiorum hunc statum relinquunt: ergo supponunt eos esse in vero statu religioso. Et confirmatur, quia Pius V. in bulla 3. anni 1571. quae incipit, *Dum indifferenter*, declarauit Societatem, (etiam si Collegia habeat, quae ex propriis redditibus sustentantur) propositum, ac singulas personas eius verè, & non sibi manducantes fuisse, esse, & fore: & inter aliorum fratrum, & religiosorum mendicantium ordinis, aliquos fratres, & religiosos mendicantes, prout illos nos conuenerimus, & conueneri debere, ac omnes, & singulas iam iuris, quam hominum dispositiones in suum religionis, seu fratrum mendicantium, nunc & praeteritum emanatas, etiam in Societate, illisque damnum, Collegis, Praepositis, & alijs religiosis locum habere. Quibus verbis non minus expresse quam Gregorius declarat, has personas, & religiosas esse, & sub mendicantibus comprehendi, idque sub his iuribus, & dispositionibus, quae in fauorem religiosorum, seu